

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 6P/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202774
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Pivarčí
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4218202774.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno, sudcom JUDr. Máriom Pivarčim, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. M., nar. XX.XX.XXXX, t. č. Detský domov A. Č.. XXXX, Z. G. C., v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B.. C. XX/XX, L., a L. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.. K. XX/XXXX, C., o návrhu starej matky maloletého J. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. G.Á. XX/XX, C., o zverení maloletého L. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, takto

rozhodol:

I. Súd návrh na zverenie maloletého L. M., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej mamy J. I., nar. XX.XX.XXXX, **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 05.06.2018 bol súdu doručený návrh starej matky maloletého na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Uviedla, že matka sa o maloletého nikdy nestarala, a tak bolo dieťa od narodenia zverené navrhovateľke a otcovi. Otec je momentálne vo výkone trestu a preto žiada, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti.

2. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 14.12.2018 v neprítomnosti navrhovateľky a rodičov maloletého, kolízny opatrovník uviedol, že navrhovateľka má vytvorené vhodné bytové a sociálne pomery potrebné pre zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletého je bezdomovkyňa a nemá záujem o starostlivosť o maloletého. U maloletého bola diagnostikovaná porucha správania, užíva návykové látky, opakovane sa dopustil trestného činu, neuvedomuje si následky jeho správania a hranice, ktoré má dodržiavať, čo následne vedie ku konfliktom s dospelými. Úrad odporúča návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej mamy v celom rozsahu zamietnuť a to z dôvodu, že stará matka aj vzhľadom na svoj vek nebude schopná zvládnuť starostlivosť o maloletého s ohľadom na jeho správanie, užívanie návykových látok a nerešpektovanie autorít.

3. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (kolízny opatrovník).

4. Z uvedených dôvodov súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno. Kolízny opatrovník v tomto konaní hájil záujmy maloletého dieťaťa, pretože v tomto konaní mohlo dôjsť k stretu záujmov maloletého dieťaťa s rodičmi.

5. Na pojednávaní sa vykonal dokazovanie oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise: Správa UPSVAR KN zo dňa 13.06.2018, Správa o povesti mesta Komárno zo dňa 31.07.2018, Správa o maloletom L. M. z DD C. zo dňa 15.08.2018, Správa DD C. zo dňa 05.10.2018, Psychologická správa DD C. 04.10.2018, Charakteristika zo dňa 03.10.2018, Správa ÚPSVAR KN zo dňa 09.10.2018, Správa zo Spojenej školy L. zo dňa 28.09.2018, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 9P/113/2015, 13P/273/2007, 6P/125/2018, Správa zo Spojenej školy L. X, E. zo dňa 07.12.2018. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutočný stav vecí:

6. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 13.06.2018 vyplynulo, že maloletý umiestnený v Detskom domove C., L. navštevuje 8. ročník SZŠ v C. a vzali ho z 8. ročníka na Spojenú internátnu školu v E. - odbor stavebná výroba, murárske práce, pričom správanie je u neho premenlivé, máva obdobia, keď svojvoľne opúšťa zariadenie. Neskoro chodí z vychádzok, predčasne odchádza zo školy a sú obdobia, keď dodržiava poriadok zariadenia. V máji bol opätovne testovaný na drogy a bol pozitívny na marihuanu, na skupine detského domova je nápomocný, je šikovný športovec a reprezentuje detský domov vo futbale, s rodičmi v kontakte nie je, otec je údajne vo väzení vo Švédsku, maloletý je v pravidelnom kontakte so starou matkou z otcovej strany, ku ktorej chodí pravidelne a strávil u nej celé letné prázdniny. Maloletý je zdravý, rodičia výživné neplatia. Maloletý bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so skúšobnou domou v trvaní jeden rok pre zločin sexuálneho zneužívania, sanácia rodinného prostredia nie je možná, nakoľko ani jeden z rodičov nemá záujem o starostlivosť o maloletého. Maloletý nie je zapísaný do zoznamu detí vhodných do náhradnej rodinnej starostlivosti, nakoľko maloletý to odmieta.

7. Zo správy Detského domova C. zo dňa 15.08.2018 vyplýva, že maloletý je na prvý pohľad milý, slušný chlapec, ktorý sa však momentálne nachádza v období vyznačujúcom sa zvýšeným záujmom o opačné pohlavie, odporom voči dospelým a drzým správaním. Maloletý Ladislav sa rád predvádza. Je ľahko ovplyvniteľný osobami, ktoré považuje za blízke. Chce sa vyhraniť ako osobnosť, a preto koná často neuvážene. Má iba slabú schopnosť sebareflexie, často si neuvedomuje následky svojho správania a hranice, ktoré má dodržiavať, čo následne vedie ku konfliktom s dospelými. Maloletý L. je mierne lenivý, málokedy je nápomocný na skupine, krátkodobo je však dobre motivovateľný. Pozitívnym prístupom a pochvalou. Je rád, keď je úspešný a ťažko zvláda neúspech. Veci, ktoré považuje za nevládnuteľné pre istotu ani neskúša, bojí sa neúspechu. Maloletý L. má sklony ku kriminálnemu správaniu a porušovaniu sociálnych noriem (v minulosti krádeže, bol tiež obvinený vo veci sexuálneho zneužívania, opakovane užíval marihuanu). Nemá zvnútornené sociálne normy a aj napriek tomu, že zákony pozná, si myslí, že pre neho neplatia. Je egocentricky ladený, často koná v súlade len so svojimi potrebami a túžbami, je ľahostajnejší k potrebám druhých, svoje potreby nadraduje nad potreby iných. Od umiestnenia maloletého L. do DD C. sa jeho správanie zhoršuje, čo viedlo k jeho dočasnému premiestneniu do DC P.. Pobyť v DC mu však v korekcii správania nepomohol, jeho správanie rovnako ako pred jeho premiestnením prekračuje hranice (úteky, záškoláctvo, užívanie marihuany, drzé arogantné správanie, silný nikotinizmus, znížená známka zo správania v škole a pod.) a momentálne je možné zhodnotiť, že prognóza vývoja jeho správania do budúcnosti je negatívna. Od jeho pobytu v DC v P. je v starostlivosti pedopsychiatra s diagnózou porúch správania a ľahká MR. V súčasnosti užíva psychofarmaká. So svojou starou mamou (u ktorej bol v NOS) je v pravidelnom kontakte a pravidelne k nej chodí na víkendové a prázdninové pobyty. V pravidelnom kontakte je tiež so svojim biologickým otcom, s ktorým udržiava telefonický kontakt a sporadicky sa stretávajú v byte starej matky, u ktorej maloletý trávi krátkodobé pobyty. S biologickou matkou v kontakte nie je, má k nej negatívny vzťah. Matka maloletého dlhodobo nenavštevuje, nekontaktuje ho a nezaujíma sa o neho. Je citovo deprivovaný a v prostredí DeD si od svojho umiestnenia nedokázal vybudovať hlbší, pozitívne sýtený, emocionálny vzťah k žiadnemu dospelému. Umiestnenie maloletého do NOS by pozitívne ovplyvnilo rozvoj jeho emocionalitu a ,hodná vzťahová osoba (Pozitívny vzor) by dobre vplývala na osvojenie si morálnych a sociálnych noriem.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 09.10.2018 vyplynulo, že maloletý do roku 2002 žil so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti so starou matkou, kedy matka maloletého opustila spoločnú domácnosť. Od toho času sa o maloletého nezaujímal. Starostlivosť o maloletého potom zabezpečovala stará matka maloletého z otcovej strany, ktorej bol v roku 2007 maloletý zverený

do náhradnej osobnej starostlivosti na základe rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 13P/273/2007 zo dňa 27.11.2007. S osobnou starostlivosťou o maloletého asi do konca marca - mája 2014 neboli žiadne problémy, od danej doby však maloletý prestal plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z povinnej školskej dochádzky, starú matku nerešpektoval, neposlúchal ju, odvrával jej. Správal sa k nej drzo. Napriek prijatím opatrení zo strany úradu ako aj zo strany Mestského úradu Komárno nedošlo k náprave a stará matka maloletého podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý bol predbežným opatrením. č. k. 9P/113/2015 zo dňa 14.08.2015 umiestnený do DeD C.. Okresný súd Komárno rozsudkom, č. k. 9P/113/2015 zo dňa 19.10.2015, zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť. Od umiestnenia maloletého do DeD C. sa jeho správanie v roku 2017 natoľko horšilo, že maloletý bol dňa 15.11.2017 dočasne premiestnený do Diagnostického centra P.. U maloletého dlhodobo pretrvávali výchovné problémy, ktoré sa prejavovali nerešpektovaním učiteľov a vychovávateľov, porušovaním školského poriadku, pravidelným meškaním z vychádzok a svojvoľným opúšťaním detského domova. V septembri 2017 a vo februári 2018 sa dopustil útoku, ktorý bol riešený aj prostredníctvom polície. Pri náhodnej kontrole mu bola dvakrát zistená prítomnosť drog v moči. Maloletý bol na základe rozsudku Okresného súdu Komárno, č. k. 3T/120/2017 zo dňa 19.04.2018 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní jeden rok pre zločin sexuálneho zneužívania. Dňa 31.05.2018 na Okresnom úrade Komárno bolo riešené priestupkové konanie voči maloletému, nakoľko sa dopustil majetkovej škody na Obvodnom oddelení PZ v Kolárove. Podľa správy Mgr. W. Y., koordinátora 2.SHS Detského domova C., správanie maloletého sa napriek pobytu v Diagnostickom centre v Ružomberku nezlepšilo, naďalej porušuje vnútorný poriadok detského domova, užíva návykové látky, bez dovolenia opúšťa detský domov, prognóza jeho správania do budúcnosti je negatívna. Maloletý v súčasnosti autorit dospelého nerešpektuje, má iba slabú schopnosť sebareflexie, často si neuvedomuje následky jeho správania a hranice, ktoré má dodržiavať, čo následne vedie ku konfliktom s dospelými. V čase šetrenia navrhovateľka uviedla, že od umiestnenia do Detského domova v C., maloletý k nim chodí na krátkodobé pobyty každý druhý víkend a tiež cez školské prázdniny. Podľa udania navrhovateľky, s maloletým nemá výchovné problémy. Maloletý ju rešpektuje.

9. Zo správy Spojenej školy L. X, E., zo dňa 07.12.2018 vyplynulo, že žiak na na teoretickom vyučovaní často bezdôvodne vymeškáva z čoho má ku dňu 13.11.2018 - 81 neospravedlnených hodín. Zadané úlohy neplní. Nenosí si potrebné pomôcky. Svojvoľne opúšťa vyučovanie, dôvod, vraj potrebuje nutne cigaretu. Odborný výcvik často vymeškáva, ospravedlňuje nenosí. Bezdôvodne uteká z odborného výcviku na fajčiarske prestávky a „obedy“, neustále klame a zavádza. Na argumenty majstrov, že je zákaz fajčiť reaguje arogantne. Veľakrát krát bol prichytený ako z odborného výcviku ušiel a našli ho na teoretickom vyučovaní, odkiaľ bol vyzvaný, aby sa vrátil na pracovisko. Samozrejme to odmietal. Taktiež z internátu často uteká, alebo tam vôbec nedorazí. O prácu nejaví žiadny záujem a ostatných nabáda, aby nepracovali. Nerešpektuje žiadne authority, robí si čo chce on a nie to čo má vykonávať. Zvrháva týmto správaním aj ostatných spolužiakov. Neplní príkazy majstrov, nenosí si pracovný odev, obuv, čím nedodríava BOZP. O danú nemá záujem. Dané správanie bolo viackrát prejednané s vychovávateľkou z DD C., k náprave však nedošlo.

10. Z pripojeného spisu sp. zn. 6P/125/2018 vyplynulo, že sú dňa 03.12.2018 naradil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril do starostlivosti právnickej osoby - Detský domov A., do špecializovanej samostatnej skupiny pre deti s poruchami správania v dôsledku užívania návykových látok a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. K uvedenému súd pristúpil z dôvodu, že Detský domov C. požiadal úrad o premiestnenie maloletého do Detského domova A., z dôvodu, že maloletý dňa 22.11.2018 nastúpil na detoxikačné liečenie na Detskú psychiatriu v G. a z dôvodu, aby neužil návykové látky pred prijatím do resocializačného zariadenia žiadajú, aby bol premiestnený priamo z nemocnice.

11. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutočný stav veci:

12. Maloletý L. bol na základe neodkladného opatrenia dočasne zverený do starostlivosti právnickej osoby - Detský domov A., do špecializovanej samostatnej skupiny pre deti s poruchami správania v dôsledku užívania návykových látok, nakoľko maloletý dňa 22.11.2018 nastúpil na detoxikačné liečenie na Detskú psychiatriu v G.. Maloletý do roku 2002 žil so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti so starou matkou, kedy matka maloletého opustila spoločnú domácnosť. Od toho času sa o maloletého nezaujímal. Starostlivosť o maloletého potom zabezpečovala stará matka maloletého z otcovej strany, ktorej bol v roku 2007 maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti na základe rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 13P/273/2007 zo dňa 27.11.2007. S osobnou starostlivosťou o

maloletého asi do konca marca - mája 2014 neboli žiadne problémy, od danej doby však maloletý prestal plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z povinnej školskej dochádzky, starú matku nerešpektoval, neposlúchal ju, odvrával jej. Správal sa k nej drzo. Napriek prijatím opatrení zo strany úradu ako aj zo strany Mestského úradu Komárno nedošlo k náprave a stará matka maloletého podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý bol predbežným opatrením. č. k. 9P/113/2015 zo dňa 14.08.2015 umiestnený do DeD C.. Okresný súd Komárno rozsudkom, č. k. 9P/113/2015 zo dňa 19.10.2015, zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť. Od umiestnenia maloletého do DeD C. sa jeho správanie v roku 2017 natoľko horšilo, že maloletý bol dňa 15.11.2017 dočasne premiestnený do Diagnostického centra Ružomberok. Od 15.11.2017 do 16.02.2018 bol maloletý premiestnený do Diagnostického centra v P., avšak ani po príchode z diagnostického centra sa správanie maloletého nezlepšilo. Pri náhodnej kontrole, bola maloletému viackrát zistená prítomnosť drog v moči. Maloletý je drzý a agresívny. Maloletý navštevuje 1. ročník na Spojenej škole v E., odbor stavebná výroba - murárske práce, pričom býva na internáte, pričom s maloletým sú v škole tiež problémy, nakoľko porušuje školský poriadok, odmieta pracovať na hodinách, nerešpektuje pokyny majstra odborného výcviku, triednu učiteľku, odmieta si obliekať pracovné oblečenie a je drzí aj k ostatným učiteľom. Maloletý pravidelne uteká zo školy, internátu aj z pracovného výcviku, navyše už odmieta do školy chodiť. Maloletý ma výchovné problémy aj v detskom domove, svojvoľne opúšťa areál detského domova aj mesto, nedodržiava vychádzky a niekedy sa neukáže aj celý deň a vôbec nerešpektuje pravidlá vnútorného poriadku detského domova. Maloletý má zvýšený záujem o opačné pohlavie, pričom bol v minulosti obvinený zo sexuálneho zneužívania 14 ročnej chovankyne detského domova, konanie vedené pod sp. zn. 3T/120/2017. Rodičia o maloletého neprejavujú záujem, nakoľko matka maloletého je sama užívateľkou drog a otec maloletého žije v zahraničí na neznámom mieste, hoci spočiatku bol s maloletým v kontakte, v súčasnosti sa s maloletým už dlhšiu dobu nekontaktuje.

13. V zmysle ustanovenia § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky na zverenie maloletého L. nebol podaný dôvodne, a preto je potrebné tento návrh zamietnuť. Súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je však výnimkou zo zásady, že výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa majú zabezpečovať predovšetkým rodičia maloletého dieťaťa. Až keď súd spoľahlivo dospeje k záveru, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa a je súčasne splnená podmienka "záujmu maloletého dieťaťa", možno nahradiť osobnú starostlivosť rodičov zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

15. Zo zistenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno vyplynulo, že navrhovateľka má vytvorené vhodné bytové a sociálne pomery potrebné pre zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody a matka maloletého je bezdomovkyňa a nemá záujem o starostlivosť o maloletého. Z obsahu pripojených správ má súd za preukázané, že u maloletého bola diagnostikovaná porucha správania, užíva návykové látky, opakovane sa dopustil trestného činu, nevedomuje si následky jeho správania a hranice, ktoré má dodržiavať, čo následne vedie ku konfliktom s dospelými. Súd má ďalej za preukázané, že navrhovateľka - stará matka maloletého nebude schopná zvládnuť starostlivosť o maloletého a to predovšetkým s ohľadom na jeho pretrvávajúce a negatívnym smerom ubierajúce sa správanie, užívanie návykových látok a nerešpektovanie autorít tak, aby bol zachovaný najlepší záujem maloletého. Uvedený názor súdu podporuje aj skutočnosť, že maloletý L. bol na základe neodkladného opatrenia zo dňa 03.12.2018, dočasne zverený do starostlivosti právnickej osoby - Detský domov A., a to do špecializovanej samostatnej skupiny pre deti s poruchami správania v dôsledku užívania návykových látok. K nariadenie tohto neodkladného opatrenia došlo v čase, keď prebiehalo konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pričom stará matka sama uviedla, že s maloletým nemá výchovné problémy. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že maloletý dňa 22. 11.2018 nastúpil na detoxikačné liečenie na Detskú psychiatriu v G.. Uvedené skutočnosti viedli súd k presvedčeniu, že návrh na zverenie maloletého

do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je potrebné zamietnuť a bude v najlepšom záujme maloletého ponechať ho v odbornej starostlivosti právnickej osoby, nakoľko okrem starej matky súdu nie je známa žiadna osoba, do starostlivosti ktorej by mohol byť maloletý L. zverený a ktorá by mala na maloletého dostatočný vplyv a zabezpečila starostlivosť o maloletého v takej miere, že by došlo k zmene jeho správania v pozitívnom smere.

16. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, so sídlom Pohraničná 6, 945 01 Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.